

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnon perustason ensihoidon osaamisalan kokeilu - kokeiluverkoston yhteistyöpäivät

Tutkinnon perusteiden uudistaminen
20.3.2017

Aira Rajamäki, Opetushallitus

Ajankohtaista

- Säädosmuutoksista
 - Reformin tilanne
 - NQF - Best fit –periaate
 - Tutkintorakenneasetus
 - Tutkintotyyppien määritelmä
- Kokeilun tulokset - vaikuttavuusarvioinnin ja vuoden 2016 väliraportin tulokset
- Kokeilussa noudatettavan tutkinnon perusteen uudistaminen
- Kokeilujen yhteistyöverkostojen hyödyntäminen valmistelussa
- Jaoston ja kokeilujen ohjausryhmän ohjauksen hyödyntäminen perustetyössä.

Ammatillisen koulutuksen reformi

Tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta painottava
rahoitusjärjestelmä,
joka on yhtenäinen kokonaisuus

Yksi järjestämislupa
ammattillista koulutusta varten

Työpaikalla tapahtuvan opiskelun päämuodoiksi
oppisopimus ja koulutussopimus

Jatkuva haku
hakeutumisen pääväyläksi

Työvoimakoulutus
(tutkintotavoitteinen ja
osa ei-tutkintotavoitteisesta työvoimakoulutuksesta)
osaksi uutta
ammattillisen koulutuksen järjestelmää

Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta
säädelään **yhdellä lailla**

Osaamistarpeisiin vastataan **tutkinnoilla ja
niiden osilla, valmentavilla koulutuksilla**
sekä **muulla ammatillisella koulutuksella**

**Selkeämpi ja työelämän
osaamistarpeisiin paremmin vastaava
tutkintojärjestelmä**

Yksi näyttöön perustuva tapa suorittaa tutkinto

Henkilökohtaistamalla
yksilölliset opintopolut kaikille tutkintoa tai sen osaa
suorittaville

NQF - Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä (93/2017) ja Valtioneuvoston asetus tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä (120/2017)

- Voimaan 1.3.2017
- Perustutkinto asettuu viitekehyksen tasolle 4 – Best fit – *”Samalle tasolle sijoittuvissa tutkinnoissa voivat painottua eri osaamisen ulottuvuudet ja samalla tasolla olevissa tutkinnoissa voi olla vaihtelua osaamisvaatimusten suhteen. Yksittäisen tutkinnon ei tarvitse sisältää kaikkia tasokuvauksen osaamiskohtia. Työelämän tarpeet määrittävät sen, miten kukin yksittäinen tasokuvauksen osaamisvaatimus sisällytetään ammatillisiin tutkintoihin.”*
- Perustutkinnon määritelmä laissa (630/1998) – *”laaja-alainen ja erikoistuneempi osaaminen”*

NQF TASO 4 Määritelmä

Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietoperustan laajoissa asiayhteyksissä sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmaisukyvyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistaessa oman alan erityisongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Työskentelee itsenäisesti yleensä ennustettavissa, mutta mahdollisesti muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisesta sekä toimii turvallisesti ja vastuullisesti työyhteisössä. Toimii taloudellisesti, tuloksellisesti ja suunnitelmallisesti sekä järjestelee työnsä huomioiden muut toimijat. Kykenee valvomaan muiden suorittamia rutiinitehtäviä. Valmiudet toimia yrittäjämäisesti toisen palveluksessa tai alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi omaa osaamistaan ja tehtäväaluettaan ja parantaa työhön tai opintoihin liittyviä toimia. Kehittää itseään ja työtään.

Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia, myös alaan liittyviä, tekstejä äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä myös kansainvälisesti.

Tutkintotyyppien määritelmät

- **Ammatillisen perustutkinnossa** osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella.
- **Ammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattiosaamista, joka on perustutkintoa syvempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.
- **Erikoisammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on syvälistä ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.

Kokeilututkinnosta tutkintorakenteen mukaiseen tutkintoon

- Tutkinnon perusteiden uudistaminen vuoden 2017 aikana ePerusteet –alustalla erillisen aikataulun mukaisesti
- Kokeilu jatkuu 31.7.2018 asti - kokeiluverkoston hyödyntäminen luonnosten laadinnassa
 - Jaoston rooli työn asiantuntijaohjauksessa - ennen perusteiden lausunnon lähettämistä sekä lausuntopalautteiden huomioon ottamisen jälkeen -> tästä keskustelu 30.3. jaoston kokouksessa
 - OKM:n kokeilujen ohjausryhmä.

Kokeilututkinnosta tutkintorakenteen mukaiseen tutkintoon..

- Kokeilussa mukana olevien koulutuksen järjestäjien tulee tehdä **ehdotus tutkinnon perusteeksi**
 - ”Helsingin kaupungin Stadin ammattiopisto ja Stadin aikuisopisto valmistelevat **ehdotuksen** sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien uudistetuiksi perusteiksi. Perustetyö kohdistuu sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon pakollisiin ammatillisiin tutkinnon osiin, tutkinnon osaamisaloihin sekä substanssikohtaisiin valinnaisiin ammatillisiin tutkinnon osiin. Lisäksi työssä tulee tarkistaa tutkinnon perusteiden liiteosassa olevat kuvaukset ja tutkinnon tavoitteet sekä kv-liitteet. Perusteiden uudistus tehdään yhdessä tarkoitukseen asetetun perustetyöryhmän kanssa. Ehdotuksessa tulee ottaa huomioon voimassa olevat säädökset, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystieteelliset linjaukset, ennakoinnin tulokset sekä työelämän tarpeet.”
- Ehdotuksen tekeminen mahdollistuu **perustetyöryhmän ja kokeiluverkoston yhteistyön tuloksena**
 - Yhteistyösopimus (2016-2017) Helsingin kaupungin/Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston kanssa

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, *perustason ensihoidon osaamisala, perustason ensihoitaja*

Vakinaistuu reformin jälkeisessä
tutkintorakenneasetuksessa

Tutkintorakenneasetus

OKM:n muistio 8.2.2017 ja sen liite

- Voimaan 1.8.2017
 - Em. tutkintorakenneasetuksessa näkyvissä nykyiset osaamisalat (10)
 - **Reformin jälkeen** annettavassa tutkintorakenneasetuksessa (syksy 2017) näkyy tutkinnon nimi - osaamisaloista ja niiden nimikkeistä määrätään tutkinnon perusteessa -> **perustason ensihoidon osaamisala, perustason ensihoitaja** voimaan 1.8.2018 alkavassa koulutuksessa
 - **Lähihoitaja** -nimike rekisteröinnissä Valviraan
 - Uudessa tutkinnon perusteessa on mahdollista määrätä osaamisalakohtaisista nimikkeistä, mikäli ne ovat työelämän ja ammatti-identiteetin kohottamisen kannalta tarpeellisia.

Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnon perustason ensihoidon perusteiden uudistaminen

- Perustetyö on käynnissä - Huomioon otettavaa
 - tulevat säädösmuutokset, toimintaympäristön, ensihoidon organisoinnin ja palvelurakenteen muutokset sekä
 - **henkilöstön osaamisvajeet** sairaalan sisäisissä ja sairaalan ulkopuolisissa ensihoidon tehtävissä kuten eri-ikäisten terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen, hoitotyön osaaminen eri toimintaympäristöissä, ensihoidon, akuuttihoitoon, viranomaisyhteistyön, lääkehoidon, mielenterveys- ja päihdetyön, immobilisaatiohoidon ja hälytysajon osaaminen ym..
- Väliraportin ja vaikuttavuusarvioinnin tulokset
- Luonnokset ammatillisista tutkinnon osista lausunnolle 5/2017?
- Uudistetut tutkinnon perusteet **voimaan 1.8.2018** alkavassa koulutuksessa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

”Kontekstuaalinen” kuvaustapa tutkinnon perusteissa

Valmistelu tehdään ePerusteissa

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa – Ammattitaitovaatimusten kuvaus ePerusteissa (1)

- Ammattitaitovaatimukset kuvataan työelämälähtöisesti **osaamisena, MITÄ** opiskelija tai tutkinnon suorittaja **osaa tehdä**
- Ammattitaitovaatimusten koonti tutkinnon osan alkuun ottaen huomioon tutkinnon osan
 - työprosessin tai sen osan hallintaa
 - työmenetelmien-, välineiden ja materiaalien hallintaa
 - työn perustana olevan tiedon hallintaa
 - elinikäisen oppimisen avaintaitoja.

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa ePerusteissa (2) – Osaamisen arviointi

- Tutkinnon osan **osaamisen arviointi** tehdään ammattitaitovaatimuksittain
- Jatkossa Ei erillisiä arvioinnin pääkohteita (nyk. 4 pääkohdetta, joihin koottu tutkinnon osan osaamisen arviointi)
- Kuvataan ammattitaitovaatimuksittain **tekemisenä – MITEN** opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa ko. ammattitaitovaatimukseen liittyvän osaamisen
- Arviointiasteikko tasoilla tyydyttävä (T1), hyvä (H2) ja kiitettävä (K3)
- Erityistä huomiota kiinnitettävä tyydyttävän tason osaamiseen.

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa ePerusteissa (3) Osaamisen arviointi – muutokset mahdollisia

- ◆ Ammattitaidon osoittamistavat
 - Yksi tapa osoittaa tutkinnon osassa vaadittu osaaminen/ammattitaito – **NÄYTTÄMÄLLÄ**
 - Lisäksi kuvataan keskeiset **työpaikat** ja mahdollisuus tarvittavin osin **muuhun osaamisen/ammattitaidon arviointiin.**

Tutkinnon osien laajuuden määrittäminen osaamispisteinä

- Osaamispisteiden tarkistaminen – perustutkinto 180 osaamispistettä
- Tutkinnon osan osaamispisteiden muodostuminen – tarkastelussa tutkinnon osan
 - kattavuus
 - vaikeusaste
 - merkittävyys.

Yhteiset tutkinnon osat (35 osp) - muutos tutkinnon osiin 1.8.2018 alkaen

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen
- **Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen erillisenä tutkinnon osana poistuisi** ja sisältö sijoitettaisiin jatkossa kolmen ensimmäisen yhteyteen
- Tutkinnon osien osa-alueissa muutoksia, myös osaamispisteissä
- Yhteiset tutkinnon osat koskevat kaikkia tutkinnon suorittajia.

Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp)- muutos tutkinnon osiin

- Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp) itsenäisenä tutkinnon osana olisivat poistumassa
- 10 osp siirto ammatillisten tutkinnon osien valikkoon -135 osp -> 145 osp – valinnaisuuden *kohdentamiseen eri vaihtoehtoja –> tarkennuksia odotetaan opetus- ja kulttuuriministeriöstä.*

Uudelleen muokkausta tulossa perusteiden liiteosan teksteihin

- ◆ Alan kuvaus
- ◆ Arvoperusta
- ◆ Perustutkinnon tavoitteet
- ◆ Elinikäisen oppimisen avaintaidot – päivitetään kaikkiin perustutkintoihin
- ◆ Kv-liitteen tarkistaminen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Etunimi Sukunimi
Lisärivi Calibri Regular

